

**KONTRAKT WOJEWÓDZKI
DLA
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO**

NA LATA 2005-2006

KONTRAKT WOJEWÓDZKI

zawarty dnia w Warszawie pomiędzy Radą Ministrów, reprezentowaną przez Ministra Gospodarki i Pracy, zwaną dalej „stroną rządową”, a Samorządem Województwa Śląskiego, reprezentowanym przez Marszałka Województwa Śląskiego zwanym dalej „stroną samorządową”.

§ 1.

Kontrakt wojewódzki, zwany dalej „kontraktem”, zostaje zawarty na okres od dnia jego podpisania do dnia 31.12.2006 r.

§ 2.

Strony postanawiają, że kontrakt obejmuje następujące działania:

L.p.	Pełna nazwa działania	Nazwa regionalnego programu operacyjnego, z którego wynika działanie
1.	1.1.PODNOSZENIE STANDARDU TECHNICZNEGO SIECI DRÓG I LOKALNEGO TRANSPORTU PUBLICZNEGO	ZAKTUALIZOWANY WOJEWÓDZKI PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA ROK 2004, OBOWIĄZUJĄCY W LATACH 2005-2006
2.	1.3.UNOWOCZEŚNIANIE I ROZBUDOWA SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA	ZAKTUALIZOWANY WOJEWÓDZKI PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA ROK 2004, OBOWIĄZUJĄCY W LATACH 2005-2006
3.	1.4.RESTRUKTURYZACJA I UNOWOCZEŚNIENIE BAZY OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZEJ, TURYSTYCZNO-SPORTOWEJ, KULTURALNEJ	ZAKTUALIZOWANY WOJEWÓDZKI PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA ROK 2004, OBOWIĄZUJĄCY W LATACH 2005-2006
4.	1.3.REGIONALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
5.	1.4.ROZWÓJ TURYSTYKI I KULTURY	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
6.	1.5.INFRASTRUKTURA SPOŁECZENSTWA INFORMACYJNEGO	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
7.	2.1.ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI POWIĄZANY Z	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY

	POTRZEBAMI REGIONALNEGO RYNKU I MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W REGIONIE.	ROZWOJU REGIONALNEGO
8.	2.2.WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH POPRZEZ PROGRAMY STYPENDIALNE	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
9.	2.3.REORIENTACJA ZAWODOWA OSÓB ODCHORZĄCYCH Z ROLNICTWA	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
10.	2.4.REORIENTACJA ZAWODOWA OSÓB ZAGROŻONYCH PROCESAMI RESTRUKTURYZACYJNYMI	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
11.	2.5.PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
12.	2.6. REGIONALNE STRATEGIE INNOWACYJNE I TRANSFER WIEDZY	INTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
13.	3.1.OBSZARY WIEJSKIE	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
14.	3.2.OBSZARY PODLEGAJACE RESTRUKTURYZACJI	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
15.	3.3.ZDEGRADOWANE OBSZARY MIEJSKIE, POPRZEMYSŁOWE I POWOJSKOWE	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
16.	3.4.MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
17.	3.5.LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
18.	4.1.WSPARCIE PROCESU WDRAŻANIA ZPORR – WYDATKI LIMITOWANE	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
19.	4.2.WSPARCIE PROCESU WDRAŻANIA ZPORR – WYDATKI NIELIMITOWANE	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
20.	4.3. DZIAŁANIA INFORMACYJNE I PROMOCYJNE	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO
21.	FUNKCJONOWANIE REGIONALNEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO	PROGRAM INTERREG III A CZECHY-POLSKA W 2005 r.
22.	PROMOCJA PROGRAMU INTERREG III A POLSKA – CZECHY, REALIZOWANEGO PRZEZ REGIONALNY PUNKT W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM w 2005	PROGRAM INTERREG III A CZECHY-POLSKA W 2005 r
23.	PRACOWNIK URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WE WSPÓLNYM SEKRETARIACIE TECHNICZNYM W OŁOMUŃCU w 2005 r.	PROGRAM INTERREG III A CZECHY-POLSKA
24.	REGIONALNE PRZEDSIĘWZIECIE RAMOWE „REGIONAL TRIANGLE OF WEIMAR”, nr 2W0023R	INICJATYWA WSPÓLNOTOWA INTERREG III C
25.	WYDATKI NA PRZYGOTOWANIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ DLA URUCHOMIENIA „EUROTERMINALU” W SŁAWKOWIE	50 mln zł

§ 3.

1. Strony zobowiązują się do realizacji kontraktu zgodnie z zasadami subsydiarności, partnerstwa, ochrony środowiska, zapewnienia równości szans na rynku pracy oraz efektywności i konkurencyjności wydatkowania środków publicznych.
2. Dla osiągnięcia celów związanych z rozwojem regionalnym na obszarze województwa śląskiego Strony zobowiązują się ponosić na wykonywanie działań objętych kontraktem, nakłady finansowe w wysokości określonej w § 6.
3. **Strona rządowa udostępni w roku 2005 na wykonywanie działań objętych kontraktem, środki finansowe w wysokości 33.768 tys. zł oraz środki przypadające dla województwa śląskiego z kwoty 686.978 tys. zł na współfinansowanie działań ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz programów realizowanych w ramach IW INTERREG w częściach określonych dla tych programów.**
 - 3a. Środki finansowe udostępnione przez stronę rządową na wykonywanie działań objętych kontraktem w roku 2006 zostaną określone na podstawie zapisów ustawy budżetowej na rok 2006.
4. Strona samorządowa udostępni w roku 2005 na wykonywanie działań objętych kontraktem, środki finansowe w wysokości 36 178 tys. zł oraz środki przypadające dla województwa śląskiego na współfinansowanie działań ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz programów realizowanych w ramach IW INTERREG w częściach określonych dla tych programów.
 - 4a. Środki finansowe udostępnione przez stronę samorządową na wykonywanie działań objętych kontraktem w roku 2006 zostaną określone na podstawie zapisów uchwał budżetowych jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego na rok 2006.

§ 4.

1. Nadzór nad prawidłowością wykonywania działań objętych kontraktem, sprawują minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz Zarząd Województwa Śląskiego.

2. Realizację zadań wynikających z nadzoru, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego powierza Wojewodzie Śląskiemu, a Zarząd Województwa Śląskiego – Marszałkowi Województwa Śląskiego.
3. Do zadań Wojewody Śląskiego w związku z realizacją kontraktu należy:
 - 1) zawieranie umów o dofinansowanie projektów zgodnie z zasadami określonymi dla poszczególnych działań;
 - 2) przekazywanie środków z budżetu państwa przeznaczonych na realizację kontraktu;
 - 3) nadzór nad sposobem wykorzystania dotacji i przebiegiem realizacji projektów, na które dotacja została przyznana;
 - 4) bieżące monitorowanie i kontrola finansowa kontraktu;
 - 5) przewodniczenie Komitetowi Monitorującemu Kontrakt Wojewódzki;
 - 6) organizowanie prac Komitetu Monitorującego Kontrakt Wojewódzki;
 - 7) sporządzanie okresowych, rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji kontraktu;
 - 8) pełnienie, w ramach kompetencji przekazanej przez Instytucję Zarządzającą, funkcji Instytucji Pośredniczącej w realizacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, przyjętego rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (Dz. U. Nr 166, poz. 1745), zwanego dalej „ZPORR”.
4. Do zadań Marszałka Województwa Śląskiego w związku z realizacją kontraktu należy:
 - 1) bieżąca koordynacja realizacji regionalnych programów operacyjnych, o których mowa w § 2, w zakresie działań objętych kontraktem;
 - 2) pełnienie funkcji instytucji wdrażającej ZPORR;
 - 3) przygotowanie wykazu projektów zgodnie z zasadami określonymi dla poszczególnych działań;
 - 4) monitorowanie realizacji kontraktu;
 - 5) przewodniczenie Regionalnemu Komitetowi Sterującemu ds. Rozwoju Regionu;
 - 6) organizowanie prac Regionalnego Komitetu Sterującego ds. Rozwoju Regionu;
 - 7) upowszechnianie informacji na temat kontraktu.

§ 5.

1. Działania objęte kontraktem Strony realizują poprzez wybrane projekty.
2. Wyboru projektów dokonuje Zarząd Województwa Śląskiego poprzez:
 - 1) nabór projektów zgodnie z kryteriami ich wyboru w ramach poszczególnych działań;

- 2) sporządzenie wykazu wybranych projektów oraz przedłożenie do zaopiniowania Regionalnemu Komitetowi Sterującemu ds. Rozwoju Regionu zgodnie z systemem wyboru określonym dla poszczególnych działań;
- 3) podjęcie uchwały w sprawie wyboru projektów;
- 4) przekazanie:
 - a) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego – uchwały w sprawie wyboru projektów wraz z wykazem wybranych projektów,
 - b) wojewodzie - uchwały w sprawie wyboru projektów z wykazem wybranych projektów wraz z dokumentacją właściwą dla poszczególnych projektów.
3. Wojewoda Śląski, niezwłocznie po podjęciu przez Zarząd Województwa uchwały, o której mowa w ust. 2 pkt 3, zawiera z podmiotami, których projekty zostały wybrane do realizacji w ramach działań objętych kontraktem, umowy o dofinansowanie projektów zgodnie z zasadami określonymi dla poszczególnych działań.
4. Umowy, o których mowa w ust. 3, muszą zawierać harmonogramy rzeczowo-finansowe i plany finansowe realizacji projektów.
5. Umowy, o których mowa w ust. 3, nie mogą zawierać postanowień niezgodnych z postanowieniami kontraktu.

§ 6

1. Strony ustalają łączne nakłady finansowe na wykonanie działań objętych kontraktem w roku 2005:

(w tys. zł)

Działania (numeracja zgodnie z § 2 kontraktu)	Łączne nakłady w ramach kontraktu	Publiczne środki krajowe				Publiczne środki wspólnotowe (Budżet Wspólnot Europejskich)	Środki prywatne
		Budżet państwa – dotacja celowa 1)	Inne środki 2)	Kredyty, pożyczki 3)	Budżet j.s.t.		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	9 082	7 000			2 082	-	
2.	33 300	16 000			17 300	-	
3.	27 564	10 768			16 796	-	
Łączne nakłady na zadania własne i inwestycje wieloletnie jst	69 946 +50 000 5)	33 768 +50 000 5)	-	-	36 178	-	-
Działania od nr 4 do nr 20 (zgodnie z działaniami ZPORR)	Łączne nakłady w ramach ZPORR 2004-2006 4)						
	18.050.962	1.529.886	-	-	3.400.434	13.120.642	-
	Łączne nakłady w ramach IW INTERREG 4)						
	1.336.466	74.614	-	-	283.450	978.402	-

1) w 2005 r. jest to cz. 83, poz. 11

2) dotacje z państwowych funduszy celowych

3) nazwa instytucji finansowej

4) całość alokacji w skali kraju na okres realizacji ZPORR 2004-2006 oraz IW INTERREG (zgodnie z zapisami załącznika nr 8 i nr 17 ustawy budżetowej na rok 2005, Dz. U. z 2004 r. nr 278, poz. 2755).

5) Kwota 50 mln zł została ujęta w cz.83, poz. 75 (dział 758 rozdział 75818) rezerwy celowej budżetu państwa na 2005 r. z przeznaczeniem na wydatki na przygotowanie infrastruktury technicznej dla uruchomienia „Euroterminalu” w Sławkowie.

2. Tabela finansowa zawierająca zobowiązania budżetowe na rok 2006 zostanie opracowana na podstawie zapisów ustawy budżetowej na rok 2006 i uchwał budżetowych jst województwa śląskiego na rok 2006 (zgodnie z zapisami § 3 ust. 3a i 4a niniejszego kontraktu) i wprowadzona do kontraktu w trybie art. 36 ustawy o NPR.

§ 7.

W sprawach dotyczących sposobu oraz terminów rozliczeń finansowych stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.¹⁾), ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) oraz ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206), zwanej dalej „ustawą o NPR” i aktów wykonawczych do tych ustaw.

§ 8.

W sprawach dotyczących trybu i zakresu sprawozdawczości z wykonywania działań objętych kontraktem stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz. U. Nr 216, poz. 2206).

§ 9.

1. Kontrola, w tym kontrola finansowa z realizacji kontraktu prowadzona jest w sposób ciągły i dotyczy:
 - 1) prawidłowości stosowania procedur;
 - 2) skuteczności realizacji działań;
 - 3) prawidłowości i skuteczności realizacji projektów.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, przeprowadzana jest zgodnie z art. 53 ustawy o NPR.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611 i Nr 189, poz. 1851, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 93, poz. 890, Nr 121, poz. 1264, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 114)

§ 10.

1. Efektywność i skuteczność wykonania działań objętych kontraktem podlega ocenie po zakończeniu jego realizacji.
2. Ocena wykonania działań objętych kontraktem uwzględnia:
 - 1) kompleksowe oddziaływanie na podnoszenie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa;
 - 2) osiąganie celów zdefiniowanych w programach, o których mowa w § 2 kontraktu;
 - 3) skutki oddziaływania na sytuację społeczno-gospodarczą województwa.
3. Ocena, o której mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się zgodnie z art. 57 - 61 ustawy o NPR.

§ 11.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości w wykonaniu lub finansowaniu działań, objętych kontraktem, stosuje się przepisy dotyczące finansów publicznych oraz odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

§ 12.

1. W przypadku nie wywiązania się przez stronę rządową ze zobowiązań zawartych w kontrakcie, roszczenia strony samorządowej wobec strony rządowej ograniczone są do wysokości poniesionych strat.
2. W przypadku zagrożenia realizacji ustawy budżetowej i podjęcia przez Radę Ministrów decyzji o blokowaniu na czas oznaczony planowanych wydatków z budżetu państwa, strona rządowa odpowiada wobec beneficjentów, przez cały okres blokowania, wyłącznie za koszty, które zostały poniesione przez nich w celu minimalizowania strat własnych i na poniesienie których beneficjenci uzyskali pisemną zgodę właściwego wojewody.
3. Strony ustalają, że wysokość odsetek podlegających zwrotowi wraz z kwotami pobranymi nienależnie równa jest wysokości stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski.

§ 13.

Wszelkie spory, które mogą wynikać z realizacji kontraktu Strony postanawiają poddawać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

§ 14.

W zakresie nieuregulowanym postanowieniami kontraktu stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 15.

Realizacja kontraktu rozpoczyna się z dniem podpisania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz Marszałka Województwa Śląskiego.

§ 16.

Załącznik do kontraktu stanowi informacja na temat uczestnictwa województwa w programach operacyjnych, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy o NPR, współfinansowanych z publicznych środków wspólnotowych.

§ 17.

Kontrakt został sporządzony w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przeznaczony jest dla strony samorządowej a dwa egzemplarze dla strony rządowej.

STRONA RZĄDOWA

(Minister właściwy
do spraw rozwoju regionalnego)

.....

STRONA SAMORZĄDOWA

(Marszałek Województwa
Śląskiego)

.....

Załącznik
do „Kontraktu Wojewódzkiego
dla Województwa Śląskiego
na lata 2005 – 2006”

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH
WYDATKACH NA INNE PROGRAMY
REALIZOWANE NA OBSZARZE
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W OKRESIE
OBOWIĄZYWANIA NARODOWEGO PLANU
ROZWOJU, O KTÓRYCH MOWA W ART. 8
UST.1 PKT.3 USTAWY O NPR**

Katowice, 2005 r.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH WYDATKACH NA PROGRAMY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 8 UST. 1 PKT. 3 USTAWY O NARODOWYM PLANIE ROZWOJU 2004-2006.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju w art. 8 ust. 1 – zawiera zapis, że w celu realizacji Planu tworzy się:

- 1) sektorowe programy operacyjne;
- 2) regionalne programy operacyjne;
- 3) **inne programy operacyjne**;
- 4) strategię wykorzystania Funduszu Spójności.

Przedmiotem niniejszej informacji są **inne programy operacyjne** realizowane na obszarze Województwa Śląskiego w latach 2005 – 2006. Dotyczy to programów rozpoczętych w latach poprzednich, a których okres zakończenia przypada na lata 2005 – 2006. Spośród nich należy wymienić programy przedakcesyjne realizowane ze środków Unii Europejskiej, Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG, program wspierany ze środków Banku Rozwoju Rady Europy i Banku Światowego

W niniejszej informacji zostaną przedstawione następujące programy:

- I. **Program PHARE Spójność Społeczna i Gospodarcza (PHARE SSG).**
- II. **Program PHARE CBC Współpracy Przygranicznej Polska – Słowacja i Polska – Czechy.**
- III. **Program ISPA (Fundusz Spójności).**
- IV. **Program SAPARD.**
- V. **Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG III A i INTERREG IIIC.**
- VI. **„Program Łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”.**

I. PROGRAM PHARE SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I GOSPODARCZA (PHARE SSG).

Celem Programu jest zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej regionów poprzez rozwój zasobów ludzkich, promowanie aktywności gospodarczej i pomoc dla sektora małych średnich przedsiębiorstw, inwestycje infrastrukturalne poprawiające konkurencyjność regionu. Program realizowany jest w czterech edycjach: 2000, 2001, 2002, 2003. Województwo śląskie objęte zostało Programem Phare SSG 2000, Phare SSG 2001 i Phare SSG 2003.

W ramach Programu **Program PHARE SSG 2000 (Spójność Społeczna i Gospodarcza)** na terenie województwa realizowanych było 5 komponentów.

Alokacja środków z UE dla województwa wynosiła ogółem **35,43 mln Euro**, z tego:

- **Rozwój Zasobów Ludzkich (RZL) - 5,72 mln Euro.**
- **Rozwój Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP) - 6,47 mln Euro.**
- **Infrastruktura okołobiznesowa na Śląsku (MS) - 3,75 mln Euro.**
- **Droga do lotniska w Katowicach - 15,17 mln Euro.**
- **Fundusz Dotacji dla gmin wiejskich (Małe Projekty Infrastrukturalne) - 4,32 mln Euro.**

Okolo 66% środków przeznaczonych zostało na działania związane z rozwojem infrastruktury (głównie transportowej oraz ochrony środowiska), okolo 16 % środków jest przeznaczone na rozwój zasobów ludzkich, a ponad 18% na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.

Jednostką Wdrażającą dla komponentu Rozwój MSP była Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie, dla komponentu Małe Projekty Infrastrukturalne oraz Infrastruktura okołobiznesowa na Śląsku - Władz Wdrażająca Program Phare CBC.

PHARE SSG 2001 – Program realizowany był w latach 2002-2003. Jednostką Wdrażającą Program była Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie. W ramach tego programu województwo realizowano 5 komponentów. Alokacja środków z UE dla województwa wynosi ogółem **14,54 mln Euro**, z tego na :

- **Rozwój Zasobów Ludzkich - 1,83 mln Euro.**
- **Modelowe przekształcenie zdegradowanego obszaru przemysłowego w strefę aktywności społeczno-gospodarczej w Tychach - 2,93 mln Euro.**
- **Rozwój infrastruktury transportowej - budowa obwodnicy Ustronia - 2,51 mln Euro.**
- **Budowa centrum przedsiębiorczości „Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości” w Cieszynie” - 1,77 mln Euro.**
- **Rozwój MSP (program horyzontalny w ramach Phare 2001) – 5,50 mln Euro.**

PHARE 2001 (program horyzontalny) Rozwój sektora MSP - Realizację ostatniego etapu wdrażania przewidziano na rok 2004. Celem programu jest pomoc inwestycyjna oraz szkoleniowo-doradcza dla firm (**1,9 mln euro**).

PHARE 2002 (program horyzontalny) skierowany do przedsiębiorców – z tego:

- *Sektorowy Program Małe i Średnie Przedsiębiorstwa i Innowacyjność* –

w tym:

- Fundusz Dotacji Inwestycyjnych – wnioskowana kwota dotacji z pierwszej sesji składania wniosków wynosi **7.552.442,15 Euro**

PHARE SSG 2003 - Realizację programu rozpoczęto w roku 2002, obecnie trwa końcowa faza jego wdrażania. W województwie śląskim w ramach Programu PHARE 2003 - Spójność społeczno - gospodarcza realizowane są następujące projekty regionalne, na które alokacja środków z UE dla województwa wynosi ogółem **13,51 mln Euro** z tego:

- **Rozwój MSP – 2,00 mln Euro.**
- **Rozwój zasobów ludzkich - 2,00 mln Euro**
- **„Nowe Gliwice” – przekształcenie terenu przemysłowego w strefę przedsiębiorczości (projekt infrastrukturalny) - 9,51 mln Euro.**

II. PROGRAM PHARE CBC (Cross Border Cooperation).

Cel Programu: Rozwój gospodarczy regionów przygranicznych oraz wyrównywanie różnic pomiędzy dwoma regionami, położonymi po obu stronach granicy.

Program współpracy przygranicznej w województwie śląskim koncentrujący się głównie na rozwoju gospodarczym regionów przygranicznych. W ramach programu dofinansowywane są min. projekty związane z poprawą infrastruktury transportowej i ochroną środowiska: inicjatywy w dziedzinie turystyki, rozwoju regionalnego oraz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Phare-CBC jest ściśle skoordynowany z wewnętrznym programem Unii Europejskiej Interreg, w oparciu o który realizowana jest współpraca przygraniczna Polski od momentu przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej.

W ramach **Phare CBC** w województwie śląskim realizowane są następujące programy:

- Program Współpracy Przygranicznej PHARE CBC Polska - Czechy 1999 – dofinansowanie z UE -0,15 mln EURO,
- Program Współpracy Przygranicznej PHARE CBC Polska - Czechy 2000 - dofinansowanie z UE - 2,0 mln EURO,
- Fundusz Małych Projektów Infrastrukturalnych Phare CBC Polska - Słowacja PL0010 - dofinansowanie z UE - 0,5 mln EURO,
- Program Współpracy Przygranicznej PHARE CBC Polska - Czechy 2001 - dofinansowanie z UE - 2,0 mln EURO,
- Program Współpracy Przygranicznej PHARE CBC Polska - Słowacja 2002 - dofinansowanie z UE – 0,15 mln EURO.

W ramach powyższych programów w województwie śląskim zrealizowano bądź są w trakcie realizacji następujące projekty:

Phare CBC Polska - Czechy 1999

• **Wspólny Fundusz Małych Projektów:**

- Euroregion Śląsk Cieszyński - dofinansowanych z UE zostało 34 projekty na łączną kwotę **76.000 Euro**.
- Euroregion Silesia - dofinansowanych z UE zostało 18 projektów na łączną kwotę **76.000 Euro**.

Phare CBC Polska – Czechy 2000

• **Wspólny Fundusz Małych Projektów:**

- Euroregion Śląsk Cieszyński - dofinansowanych z UE zostało 22 projektów na łączną kwotę **169.652,54 Euro**.
- Euroregion Silesia - dofinansowanych z UE zostało 19 projektów na łączną kwotę **168.174 Euro**.

Duże Projekty Infrastrukturalne

1. Modernizacja dróg dojazdowych do przejść granicznych w rejonie Cieszyna - alokacja środków z UE wynosi **2,00 mln Euro**.

Phare CBC Polska - Czechy 2001

• **Wspólny Fundusz Małych Projektów:**

- Euroregion Śląsk Cieszyński - dofinansowanych z UE zostało 15 projektów na łączną kwotę **123.059,71 Euro**.
- Euroregion Silesia - dofinansowanych z UE zostało 17 projektów na łączną kwotę **122.286,19 Euro**.

Duże Projekty Infrastrukturalne

1. Modernizacja układu komunikacyjnego w kierunku przejść granicznych Pietraszyn-Sudice i Chałupki-Bohumin - alokacja środków z UE wynosi **2,00 mln Euro**.

Phare CBC Polska – Słowacja 2000

• **Wspólny Fundusz Małych Projektów:**

- Euroregion Beskidy - dofinansowany z UE został 1 projekt na łączną kwotę **14.688,03 Euro**.

Małe Projekty Infrastrukturalne

1. Budowa Systemu Informacji Europejskiej w Euroregionach poprzez rozbudowę Centrum Badań Euroregionalnych Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku – Białej pod patronatem PAN alokacja środków z UE wynosi **51.800 Euro**.

Phare CBC Polska - Słowacja 2001

- **Wspólny Fundusz Małych Projektów:**
- Euroregion Beskidy - dofinansowanych z UE zostało 7 projektów na łączną kwotę **112.535,48 Euro**.

Phare CBC Polska – Słowacja 2002

Duże Projekty Infrastrukturalne

1. Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 945 Jeleśnia – granica Państwa stanowiącej dojazd do polsko-słowackiego drogowego przejścia granicznego Korbielów - Orawska Polhora - alokacja środków z UE wynosi – **1,75 mln Euro**.

III. Program ISPA – FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Program ISPA, w swoim założeniu, dotyczy krajów, które przygotowują się do wejścia w struktury Unii Europejskiej. Obecnie dotyczy on takich krajów jak Bułgaria, Rumunia i Chorwacja.

Z dniem wejścia Polski do Unii Europejskiej, nasz kraj przestał być beneficjentem funduszu ISPA. Natomiast projekty rozpoczęte jako projekty ISPA, których realizacja nie zakończyła się przed 1 maja 2004 r. będą nadal realizowane w ramach Funduszu Spójności.

Zasady funkcjonowania Funduszu Spójności są bardzo podobne do zasad obowiązujących w ramach funduszu ISPA. Pomoc UE w ramach tego funduszu ukierunkowana jest na osiągnięcie standardów unijnych w zakresie infrastruktury transportowej (drogi w obrębie „korytarzy paneuropejskich”) oraz w dziedzinie ochrony środowiska (zaopatrzenie w wodę pitną, oczyszczanie ścieków, utylizacja odpadów itp.).

Finansowanie przedsięwzięć z FS opiera się na zasadzie współfinansowania. Oznacza to, że projekty inwestycyjne ubiegające się o współfinansowanie mogą otrzymać wsparcie nie przekraczające 85 % wydatków publicznych (tzw. wydatków kwalifikowanych) na projekt. Pomoc doradcza może być dofinansowana w 100 %. Specyfika projektów infrastrukturalnych wymaga, aby realizowano je w odpowiednio dużej skali – tak, aby zapewnić wyraźny wpływ na poprawę stanu infrastruktury drogowej i ochrony środowiska. Dlatego też przyjęto, że minimalna wielkość projektu, który może uzyskać dofinansowanie z FS nie powinna być mniejsza niż 10 mln euro.

Fundusz Spójności, to czasowe wsparcie finansowe dla krajów Unii Europejskiej, których Produkt Narodowy Brutto (PNB) na mieszkańca nie przekracza 90 % średniej PNB dla wszystkich państw członkowskich. Fundusz Spójności nie należy do funduszy strukturalnych, ale jest instrumentem polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Samorząd województwa nie pośredniczy we wdrażaniu Funduszu Spójności. Zarządzanie programem odbywa się na szczeblu centralnym poprzez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla projektów dotyczących ochrony środowiska oraz Ministerstwo Infrastruktury dla projektów transportowych. Program był instrumentem mającym na celu wsparcie spójności gospodarczej i społecznej poprzez współfinansowanie dużych projektów inwestycyjnych w sektorze środowiska i transportu.

Komitet Zarządzający ds. Funduszu ISPA zaakceptował w latach 2000-2003 osiem projektów w sektorze wodno-ściekowym z terenu województwa śląskiego (dla miast: Gliwice, Ruda Śląska, Rybnik, Katowice, Częstochowa, Sosnowiec oraz dla Międzygminnego Związku ds. Ekologii w Żywcu i Samorządowego Chorzowsko - Świętochłowickiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Chorzowie). Łączny koszt zadań zatwierdzonych przez Komisję Europejską w województwie śląskim wynosi 407 mln Euro, w tym zaangażowanie Funduszu ISPA - **237 mln Euro**.

Natomiast w obszarze transportu ogólna kwota wsparcia wyniosła 190,6 mln euro. W tym dofinansowanie otrzymały projekty:

- budowa odcinka autostrady A4 Kleszczów-Sośnica (84,2 mln Euro),
- budowa drogi ekspresowej Bielsko-Biała - Skoczów-Cieszyn (103,6 mln Euro),
- pomoc techniczna dla projektu "Modernizacja linii kolejowej E 30/CE30" (2,7 mln Euro).

Komisja Europejska w ramach Funduszu Spójności do końca 2004 roku zaakceptowała 35 projektów z zakresu ochrony środowiska. Osiem z nich realizowanych będzie na terenie województwa śląskiego. Łączna dotacja z Funduszu Spójności na projekty realizowane w województwie śląskim z zakresu ochrony środowiska wyniosła w 2004 roku **289.320 tys. Euro**.

IV. Program SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) - Realizację programu przewidziano na lata 2001-2006. Jego celem jest poprawa konkurencyjności polskiego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego na rynku krajowym i międzynarodowym. Program wspiera rozwój obszarów rolniczych poprzez modernizację infrastruktury technicznej oraz tworzenie warunków do podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej na wsi.

W województwie śląskim do końca 2004 zrealizowano w ramach programu SAPARD projekty na ogólną wartość 81 mln Euro. Instytucję Płatniczo - Wdrożeniową została Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Faktyczne wdrażanie Programu nastąpiło po podpisaniu umowy o finansowaniu działań przewidzianych Programem, w lipcu 2002 roku. Alokacja z Programu dla województwa śląskiego wynosi 5,9 mln Euro.

W 2002 r. Śląski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie rozpoczął przyjmowanie wniosków o pomoc finansową w ramach Przedakcesyjnego Programu dla Wsi i Obszarów Wiejskich SAPARD w trzech działaniach tj.

Działanie 1 – Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych i rybnych.

Działanie 2 – Inwestycje w gospodarstwach rolnych

Działanie 3 – Rozwój i poprawa infrastruktury obszarów wiejskich.

Od grudnia 2003 r. rozpoczął się również nabór wniosków do działania czwartego tj.

Działanie 4 - Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.

Działanie 1 – **109** wniosków zatwierdzona kwota pomocy **148.176.666,98 PLN**

Działanie 2 – **229** wniosków zatwierdzona kwota pomocy **11.465.031,20 PLN**

Działanie 3 - **155** wniosków zatwierdzona kwota pomocy **76.390.500,59 PLN**

Działanie 4 – **341** wnioski zatwierdzona kwota pomocy **34.963.649,00 PLN**

V. INICJATYWA WSPÓLNOTOWA INTERREG

1. Projekt *Industrial Change Network* w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III C.

Zgłoszenie wspólnie z Europejskim Stowarzyszeniem Regionów Przemysłowych (EIRA)

Typ projektu: networking.

Realizacja projektu obejmuje lata 2003 – 2006. Projekt jest przedsięwzięciem obejmującym współpracę międzyregionalną pomiędzy 22 partnerami z 9 krajów europejskich. Jego celem jest wymiana doświadczeń pomiędzy uczestnikami projektu dot. zagadnień rozwoju regionalnego oraz restrukturyzacji przemysłu ciężkiego. Projekt obejmuje organizację 9 seminariów i towarzyszących im warsztatów na terenie krajów uczestniczących w przedsięwzięciu w zakresie 5 grup tematycznych:

- Wsparcie i rozwój MSP,
- Zasoby ludzkie i polityka społeczna,
- Restrukturyzacja obszarów przemysłowych,
- Innowacyjność i zarządzanie nowymi technologiami,
- Fundusze strukturalne.

Projekt będzie kontynuowany w latach 2005 i 2006; budżet projektu to blisko **1,8 mln Euro**.

2. Projekt Regionalny Trójkąt Weimarski w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III C. Typ projektu: Regional Framework Operation. Realizacja projektu obejmuje lata od stycznia 2004 do marca 2007.

Głównym celem projektu jest wymiana doświadczeń między regionami z zakresu: restrukturyzacji przemysłowej regionów górniczych, rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska, nowoczesnej administracji, rynku pracy oraz polityki społecznej. Projekt zakłada realizację od 12 do 17 trójstronnych podprojektów. Przedsięwzięcie jest realizowane wspólnie z Nadrenią Północną-Westfalią (Niemcy – Partner Wiodący) oraz regionem Nord-Pas de Calais (Francja). Projekt będzie realizowany do marca 2007 roku, a jego budżet to **2,1 mln Euro**.

3.INTERREG III A

Głównym celem programu INTERREG III A jest wspieranie lokalnej i regionalnej współpracy transgranicznej prowadzącej do zrównoważonego rozwoju obszarów przygranicznych. W ramach programu istnieje możliwość realizacji zarówno projektów infrastrukturalnych jak i projektów obejmujących m.in. wymianę doświadczeń, wspólne działania promocyjne a także tzw. mikroprojektów czyli projektów typu "ludzie dla ludzi" zarządzanych przez euroregiony funkcjonujące na danej granicy. Część województwa śląskiego graniczącego zarówno ze Słowacją jak i z Republiką Czech objęta jest dwoma programami:

- Program INTERREG III A Polska – Czechy.
- Program INTERREG III A Polska – Słowacja

W latach 2004-2006 w ramach **Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Polska – Czechy** są do wykorzystania środki z EFRR w wysokości **34.502.947 EURO**. Projekty w ramach programu będą realizowane w 3 priorytetach. Celem programu INTERREG III A Polska - Czechy jest wspieranie przedsięwzięć przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju polsko-czeskiego pogranicza. W ramach programu realizowane mogą być projekty nie tylko infrastrukturalne związane min. z ochroną środowiska, transportem, turystyką, ochroną przeciwpowodziową ale również projekty obejmujące wymianę doświadczeń, opracowywanie wspólnych strategii, a także mikroprojekty typu "ludzie dla ludzi" wdrażane przez euroregiony. W województwie śląskim obszar objęty programem to podregiony odpowiadające NTS III: bielsko – biały oraz rybnicko- jastrzębski. Wszystkie projekty Interreg III A muszą wykazać się oddziaływaniem transgranicznym i powinny być realizowane we współpracy z partnerem kraju sąsiedniego.

W ramach Programu INTERREG III A Polska – Czechy w 2004 roku realizowany był projekt pt. „Funkcjonowanie Regionalnego Punktu Kontaktowego w ramach IW INTERREG III A Polska – Czechy w 2004 roku.” Całkowite koszty kwalifikowalne wyniosły **3.805,20 Euro**.

Zgodnie z Uzupelnieniem Programu IW INTERREG III A Polska – Czechy:

- 75% całkowitych kosztów kwalifikowalnych zrefundowana będzie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, tj. 11.674,74 zł,
- 25% całkowitych kosztów kwalifikowalnych zostanie zrefundowane z budżetu państwa, tj. 3.891,58 zł.

Celem programu **INTERREG III A Polska - Słowacja** jest wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych min. drogowej, ochrony środowiska a także działań typu "ludzie dla ludzi", wymiany doświadczeń i innych działań, które mogą przyczynić się do zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju polsko - słowackich terenów przygranicznych. Obszar objęty programem w województwie śląskim to podregion bielsko - bialski W latach 2004-2006 w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Polska - Słowacja są do wykorzystania środki z EFRR w wysokości **20.001.719 EUR**.

- W ramach programu IW INTERREG III C realizowany jest projekt **Regionalne Przedsięwzięcie Ramowe "REGIONAL TRIANGLE OF WEIMAR"**,
 - budżet dla całego projektu (styczeń 2004 r. – marzec 2007 r.) wynosi 2.100.000 Euro,
 - wkład finansowy Województwa Śląskiego do projektu wynosi 615.000 Euro.

VI. „Program łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”

Realizacja „Programu łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego” obejmuje dwa etapy. Pierwszy etap został zakończony w 2004 r., a realizacja drugiego przewidziana jest na 2005r. Łączna kwota środków przeznaczonych na realizację pierwszego etapu wynosiła 116.400.000 zł (**25 mln Euro**) i przeznaczona była na realizację 2 instrumentów, tj. na:

- „Fundusz na rzecz rozwoju infrastruktury lokalnej skierowanej na rozwój przedsiębiorczości” - 95.420.000 zł
- „Linie pożyczek dla małych i średnich przedsiębiorstw” (po korekcie) - 21.000.000 zł.

Wsparcie ze środków „**Funduszu na rzecz rozwoju infrastruktury lokalnej skierowanej na rozwój przedsiębiorczości**” polegało na udzielaniu dotacji celowych dla gmin i powiatów na zadania polegające na modernizacji lub budowie infrastruktury w gminach i powiatach, mające na celu utrzymanie istniejących i tworzenie nowych trwałych miejsc pracy.

W 2004 roku ogłoszone były dwa nabory wniosków dla gmin i powiatów na dotacje inwestycyjne. Efektem pierwszego naboru wniosków było podpisanie

62 umów na łączną kwotę 74.800.800,00 zł. W związku z możliwością zagospodarowania oszczędności programowych ogłoszony został dodatkowy nabór na projekty. Rozdysponowano wszystkie środki przewidziane na realizację tego instrumentu.

W ramach instrumentu „Linia pożyczek dla małych i średnich przedsiębiorstw” została wykorzystana cała przekazana do Funduszu Górnośląskiego SA kwota tj. 21.000.000,00 zł na realizację 184 projektów złożonych przez 179 firm, na podstawie których utworzonych zostanie 1.060 nowych miejsc pracy.

Ze środków II transzy (20 mln EURO) finansowane będą w 2005 i 2006 roku nadal dwa instrumenty, w następujący sposób:

14 mln EURO na zasilenie „*Funduszu na rzecz rozwoju infrastruktury lokalnej skierowanej na rozwój przedsiębiorczości*” - komponent dotacje inwestycyjne dla gmin i powiatów województwa śląskiego.

6 mln EURO na zasilenie „*Linii pożyczek dla małych i średnich przedsiębiorstw*”.